Základní škola a mateřská škola, Kobylá nad Vidnavkou, příspěvková organizace
Kobylá nad Vidnavkou 120, 790 65 Žulová
IČO: 70 987 289

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání
MŠ Kobylá nad Vidnavkou

Název školního vzdělávacího programu:
Svět kolem nás, je plný krás

Účinnost od 1. 9. 2024

OBSAH:

1. Identifikační údaje o mateřské škole
2. Obecná charakteristika školy
3. Podmínky vzdělávání
   - 3.1 Věcné podmínky
   - 3.2 Životospráva
   - 3.3 Psychosociální podmínky
   - 3.4 Organizace
   - 3.5 Program dne
   - 3.6 Řízení mateřské školy
   - 3.7 Personální a pedagogické zajištění
   - 3.8 Spoluúčast rodičů
   - 3.9 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných
     - 3.9.1 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
     - 3.9.2 Vzdělávání dětí mimořádně nadaných
4. Organizace vzdělávání
   - 4.1 Charakteristika pedagogického sboru
   - 4.2 Porady v mateřské škole
   - 4.3 Charakteristika tříd
5. Charakteristika vzdělávacího programu
   - 5.1 Název školního vzdělávacího programu: „Hrajeme si celý rok“
   - 5.2 Idea ŠVP
   - 5.3 Integrované blogy a témata
   - 5.4 Vzdělávací cíle a záměry
     - 5.4.1 Průběžné cíle
   - 5.5 Metody a formy práce
6. Vzdělávací obsah
   - 6.1 Podzim
   - 6.2 Zima
   - 6.3 Jaro
   - 6.4 Léto
7. Evaluace školy
   - 7.1 Evaluační systém
   - 7.2 Hodnocení dětí
   - 7.3 Evaluace integrovaného bloku

1. Identifikační údaje o mateřské škole:

Název programu: Svět kolem nás, je plný krás

Název školy: Základní škola a mateřská škola, Kobylá nad Vidnavkou, příspěvková organizace

Právní forma: příspěvková organizace

IČ: 70 987 289

Ředitelka školy: Mgr. Pavla Zápotocká

Vedoucí učitelka MŠ: Bc. Marie Pěkná

Učitelka MŠ: Bc. Kamila Nitsche

Sídlo: Kobylá nad Vidnavkou 120, 790 65 Žulová

Telefon: 584 437 256

E-mail: reditel@skola-kobyla.cz

Zřizovatel: Obec Kobylá nad Vidnavkou

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2024

Vypracovala: Bc. Marie Pěkná

Podpis vedoucí učitelky MŠ: ……

Podpis učitelky MŠ: …….

Podpis ředitelky školy: ……

Razítko školy:

2. Obecná charakteristika školy:

Mateřská škola Kobylá nad Vidnavkou se nachází asi 5km od města Žulová a o její řízení se stará ZŠ Kobylá nad Vidnavkou, která se nachází ve stejné budově. Budova MŠ je obklopena rozlehlou zahradou, která je vybavena pískovištěm, houpačkami, zahradním domečkem se sportovním náčiním, záhony, dopravními značkami.. V blízkosti školky je také les, kam nejraději chodíme na vycházky. Děti si tak rozšiřují vědomosti o přírodě a vnímají její krásy.

Prostory naší školy jsou nově zrekonstruovány. Vnitřní část budovy obsahuje místnosti společné pro děti ze základní i mateřské školy (např. chodba, tělocvična, prostory družiny, jídelna) a místnosti soukromé (prostor pro realizaci prvků montessori a hru dětí, koupelnu, ložnici.

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Věcné podmínky

Mateřská škola má dostatečně velké prostory (podlahová plocha i objem vzduchu atd. dle příslušného předpisu) a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí.
Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení (umývárny, toalety) i vybavení pro odpočinek dětí (lůžka) jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné a jsou estetického vzhledu.
Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku; je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno.
Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení; jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi.
Děti se samy svými výtvory podílejí na úpravě a výzdobě interiéru budovy. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly dětem přístupné a mohli je shlédnout i jejich rodiče.
Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje zahrada či hřiště. Tyto prostory jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin apod.).

3.2. Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava (dle předpisu). Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Je nepřípustné násilně nutit děti do jídla.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci (aby např. rodiče mohli své děti přivádět podle svých možností, aby bylo možné reagovat na neplánované události v životě mateřské školy apod.).

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší.

Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí (např. dětem s nižší potřebou spánku je nabízen jiný klidný program namísto spánku na lůžku apod.). Donucovat děti ke spánku na lůžku je nepřípustné.

Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

3.3. Psychosociální podmínky

Děti i dospělí se cítí v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně.

Nově příchozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci.

Pedagogové respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování (jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu, relaxace apod.). Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem.

Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřípustné.

Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití.
Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádským společenstvím, v němž jsou zpravidla rády.
Pedagogický styl, resp. způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací pedagoga s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje, podporování nezdravé soutěživosti dětí. Jakákoli komunikace s dítětem, kterou dítě pociťuje jako násilí, je nepřípustná.
Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (je dítěti tematicky blízká, jemu pochopitelná, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná.)
Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, vyvaruje se paušálních pochval stejně jako odsudků.
Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě (autenticky).
Pedagog se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

3.4. Organizace

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.
Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.
Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.
Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.
Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.
Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.
Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atp.
Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.
Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod.
Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.
Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas).
Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě.

3.5 Program dne

6:30	-	8:15	příchod dětí do MŠ
8:30	-	9:00	svačina, hygiena
9:00	-	9:50	hlavní program, zaměstnání ve skupinkách, u stolečku, práce na dané téma
9:50	-	11:20	pobyt venku
11:20	-	12:00	hygiena, oběd
12:00	-	12:30	příprava na odpočinek
12:30	-	14:15	odpočinek v postýlkách, poslech pohádky, relax. hudba, četba, prohlížení knížek
14:15	-	14:50	postupné probuzení dětí, hygiena, odpolední svačina
14:50	-	16:00	odpolední zájmové činnosti, podle počasí pobyt na zahradě, rozcházení dětí

3.6. Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.

Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek.

Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor.

Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.

Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby.

Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s nejbližší základní školou, popřípadě i jinými organizacemi v místě mateřské školy a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

3.7. Personální a pedagogické zajištění

Všichni pracovníci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogové, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Ti, kterým část odbornosti chybí, si ji průběžně doplňují.

Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.

Pedagogové se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně.

Ředitelka podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně svojí osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.

Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče.

Pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí).

Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou

zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, lékaři, rehabilitačními pracovníky aj.).

Učitelky mateřské školy jsou kompetentní:

- vést dítě tak, aby mohlo získat a rozvíjet své sebevědomí a sebedůvěru, aby bylo relativně samostatné, nebálo se odlišovat, aby dokázalo být samo sebou, uplatňovat své schopnosti, potřeby i svou vůli
- uspokojovat citové potřeby dítěte, posilovat jeho pozitivní citové ladění, citlivost a citovou kultivovanost ve vztahu ke svému okolí, rozvíjet jeho estetický vztah ke světu
- vytvářet podmínky k tomu, aby se každé dítě učilo žít ve společnosti ostatních, aby dokázalo navazovat a udržovat vztahy s ostatními, aby se učilo spolupodílet se, získalo pocit sounáležitosti, mělo porozumění pro potřeby jiných a dokázalo se prosazovat s ohledem na druhé
- dbát o rozvoj vyjadřovacích schopností a komunikativních dovedností každého dítěte
- podporovat fyzické zdraví a zdatnost dítěte, vytvářet podmínky pro vznik a rozvoj zdravých životních návyků a postojů, rozvíjet schopnosti a dovednosti potřebné k ochraně jeho zdraví a bezpečnosti
- uspokojovat zvídavost dítěte a motivovat je k dalšímu učení, zprostředkovávat mu elementární poznatky o světě, pomáhat mu orientovat se v běžných životních situacích, v základních mravních a životních hodnotách
- podporovat rozvoj intelektu dítěte i jeho dalších schopností a dovedností potřebných k učení a dalšímu vzdělávání

3.9. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a děti mimořádně nadaných

3.9.1 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Jsou respektovány individuální potřeby a možnosti dítěte. Vzhledem k tomu je naplňování cílů a záměrů ŠVP přizpůsobeno, aby maximálně dítěti vyhovovalo, a k tomu jsou přizpůsobovány i podmínky.

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami je věnována speciální pozornost. Individuální vzdělávací plán vypracovává vedoucí učitelka ve spolupráci s učitelkou mateřské školy, školským poradenským zařízením a zákonnými zástupci dítěte. Individuální vzdělávací plán se vyhodnocuje jednou ročně. V průběhu jeho naplňování může být jeho obsah měněn či doplňován a to vždy ve spolupráci učitel, rodič a poradenské zařízení. Osobou zodpovědnou za

komunikaci se školským poradenským zařízením je vedoucí učitelka. Pedagogičtí pracovníci spolupracují s rodiči a příslušnými odborníky. V problematice se sebevzdělávají.

3.9.2 Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

V případě zjištění mimořádných schopností je navázána spolupráce se školským poradenským zařízením a postupuje se dle jejího doporučení. Pedagogové se v této problematice vzdělávají a snaží se do vzdělávání zařazovat takové metody a postupy, které rozvíjejí dovednosti a schopnosti nadaných dětí a zároveň je i umožňují identifikovat.

4. Organizace vzdělávání

4.1 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitelka školy, vedoucí učitelka MŠ, učitelka MŠ. Pedagogové splňují odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonávají. Pedagogičtí pracovníci mají po dobu výkonu své pedagogické činnosti povinnost dalšího vzdělávání, kterým si obnovují, upevňují kvalifikaci. Další vzdělávání pedagogických pracovníků se uskutečňuje: na vysokých školách, ve vzdělávacích institutech (na základě akreditace udělené ministerstvem) a samostudiem. Pedagogové pracují s plným nasazením. V kolektivu jsou velmi dobré pracovní vztahy, založené na vzájemné důvěře.

4.2 Porady v mateřské škole

Datum konání pedagogických porad: 1x za tři měsíce
Provozní porady: 1 x za měsíc (vedení školy, vedoucí učitelka a učitelka mateřské školy a provozní zaměstnanec), dle potřeby aktuálně.
Stálé body jednání: 1. Kontrola závěrů a opatření
2. Předání informací z porad a dalších akcí, kterých se účastnila jen jedna z pedagogických pracovnic
3. Závěry a opatření

Další body programu:

- Projednání a schválení školního vzdělávacího programu
- Logopedická diagnostika – návrh logopedické péče

- Posouzení přípravy dětí na školu, návrhy na odklad školní docházky
- Pololetní hodnocení plnění školního vzdělávacího programu a výchovně vzdělávací práce, řešení problémových dětí, práce s mimořádně nadanými dětmi a s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Využití nabídky divadelních představení pro děti v divadle a dalších kulturně společenských akcí
- Příprava a organizace vánoční besídky
- Příprava a organizace besídky k svátku matek, rozloučení s předškoláky, školního výletu
- Celoroční hodnocení výchovně vzdělávací práce a plnění úkolů školního vzdělávacího programu
- Náměty pro práci s dětmi v novém školním roce
- Pokyny k zajištění prázdninového provozu, plán dovolených

Provozní záležitosti:

- Proškolení zaměstnanců: „Pracovní řád“ – náplň práce, „Zákoník práce“, Požární a poplachové směrnice, metodická příručka k BOZP, kritéria pro odměňování pedagogických a provozních zaměstnanců, novely školských předpisů
- Úsporná opatření: voda, elektřina, plyn, čisticí prostředky, výchova k šetrnému zacházení s hračkami
- Ochrana a ostraha objektu
- Jednotné působení na děti
- Plán a kontrola nákupu ochranných pracovních pomůcek
- Zajištění inventarizace
- Zajištění prověrek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- Požadavky na údržbu a vybavení budovy a zahrady MŠ
- Organizační zajištění při pracích nárokovaných dle schváleného rozpočtu
- Příprava a zajištění prázdninového provozu

4.3 Charakteristika tříd

MŠ Kobylá – věkově heterogenní třída

5. Charakteristika vzdělávacího programu

„Dětská duše má od přírody vrozenou touhu po vědění a pozorování.“

Každé dítě má přirozenou touhu poznávat a objevovat. Velký význam při tom hraje připravenost prostředí, které dětem umožní učit se z vlastní touhy objevovat a učit se z přirozených situací, jež nás obklopují.

5.1 Název školního vzdělávacího programu: **Svět kolem nás, je plný krás**

5.2 Idea ŠVP

Naše MŠ si klade za cíl, vytvořit takové možnosti v prostoru a čase, aby se mohla osobnost dětí rozvíjet v celé šíři – v oblasti motorické, emocionální, kognitivní, etické i sociální. Dětem předškolního věku bychom chtěli umožnit všestranný rozvoj s důrazem na vývojové potřeby předškolního věku, na individuální zvláštnosti každého dítěte.

Dětství není pouhým obdobím, v němž se děti připravují a cvičí pro život v dospělosti. Je to fáze života, která je důležitá sama o sobě, i když platí, že čím bohatěji člověk dětství prožije, tím lépe je na vstup do dospělosti připraven.
Řeč a hra jsou důležitými mechanismy, které napomáhají dětem zvládnout vědomosti daného oboru natolik, aby se v něm orientovaly. Důležité je vždy ve všech činnostech začínat od znalostí, které dítě už má a v závislosti na nich připravovat další činnosti.

Do okolí nebo prostředí, v němž se děti učí, zahrnujeme lidi, s nimiž děti přicházejí do interakce, materiální vybavení, s nímž se setkávají a s jehož pomocí rozvíjí své dovednosti, místo na kterém se děti nachází a zážitky, které prožívají.

Materiální vybavení je základem vnějšího prostředí. Poskytuje dětem zážitky z první ruky, proto je třeba, aby do něj patřily objekty přírodní i objekty vytvořené lidmi. K získání těchto poznatků nám slouží především hra, děti se mají v MŠ bavit, hrát si, dobře se cítit a užít si. Snažíme se tyto cíle respektovat.

5.3 Integrované bloky a témata

ŠVP obsahuje 4 tematické celky (integrované bloky), které obsahují různá témata. Tato témata si učitelka libovolně volí podle momentální situace, počasí, aktuální problematiky atd. Učitelka si již samostatně určí konkrétní podtéma a předem připraví myšlenkovou mapu, kam si zaznamenává své nápady a představy na dané podtéma a obohacuje ji o nápady dětí.

5.3.1 Integrované bloky

Svět plný barev

- Poznávám nové kamarády
- Počasí
- Barvy a chutě podzimu
- Podzimní čas

Svět s bílou peřinkou

- Vánoční čas
- Zvířata v zimě
- Kdo jsem?
- Naše země, svět a vesmír
- Masopust

Svět se probouzí

- Přírodní cyklus
- Rostliny
- Malí zahradníci
- Motýli a hmyz
- Velikonoce

Svět zalitý sluncem

- 5 smyslů
- Voda
- Oheň
- Vzduch
- Zvuk

5.4 Vzdělávací cíle a záměry

Cílem předškolního vzdělávání je vytvářet dobré předpoklady pro pokračování ve vzdělávání tím, že za všech okolností budou maximálně podporovány individuální rozvoje možnosti dětí a umožňováno tak každému dítěti dospět v době, kdy opouští mateřskou školu, k optimální úrovni osobního rozvoje a učení, resp. Takové úrovni, která je pro dítě individuálně dosažitelná.

5.4.1 Průběžné cíle

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí a vytváření zdravých životních návyků a postojů

- rozvoj řečových schopností, jazykových dovedností a kultivovaného projevu

- rozvoj tvořivého myšlení, tvořivého sebevyjádření, posilování přirozených poznávacích citů

- poznávání sebe sama, získání relativní citové samostatnosti

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, dětské herní skupině apod.)

-vytváření prosociálních postojů k druhému (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

- rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí, spolupracovat s nimi, spolupodílet se na společných činnostech

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách, rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

5.5 Metody a formy práce

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Specifickou formu představují prvky programu Montessori, které budou zařazovány mezi didaktické činnosti. Toto učení zakládáme na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve skupinách a individuálně. Omezujeme vzdělávání předáváním hotových poznatků a slovních poučení. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti.

6. Vzdělávací obsah

Téma: **Svět kolem nás, je plný krás** - svět plný barev

- svět s bílou peřinkou
- svět se probouzí
- svět zalitý sluncem

Témata jsou připravována pro skupinu věkově heterogenních dětí.

Vzdělávací záměry témat budou naplňovány:

Pozorováním dětí při spontánních volných hrách, při pobytu venku, aktivní účastí učitelek ve hře, nabídkou a podněty k rozvíjení hry, zapojováním nových dětí do hry s kamarádem, hrou ve dvojicích nebo ve skupině dětí.

6.1 SVĚT PLNÝ BAREV

Téma vychází z podzimního setkávání v MŠ, z podzimních pobytů venku, z literárních textů s podzimní tématikou. Podzimní blok zahrnuje: pozorování světa očima dítěte, vnímání změn v přírodě, posilování úcty k přírodě, uplatnění vlastních zkušeností z pozorování a pobytu venku, rozvoj vnímání všemi smysly, uvědomování si svých pocitů a nálad, posilování sebeovládání, vytváření a ověřování společenských pravidel soužití, rozlišováním vhodného a nevhodného chování a jednání, vytváření podmínek k rozvoji prosociálního chování.

Vzdělávací záměry pro téma: svět plný barev

Uvědomění si své identity, orientace v MŠ a v okolí, vnímání světa rostlin

Význam životního prostředí pro člověka – ekologie – počasí a ptáci na podzim

Příroda na podzim, materiály, suroviny

Dílčí vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření) - posilování přirozených poznávacích citů (zvídavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

- získání relativní citové samostatnosti

- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase

Konkretizované očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)

Dítě a jeho psychika

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- učit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- sledovat očima zleva doprava
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

Dítě a ten druhý

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad

- spolupracovat s ostatními

- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Dítě a společnost

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

Dítě a svět

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí

Vzdělávací nabídka:
- pohybová hra na jména – házení, kutálení s míčem
- prohlídka prostor školy, zahrady a okolí, vytváření pravidel soužití ve třídě
- povídání na téma můj kamarád a moje rodina
- didaktická hra „Poznáš kamaráda“
- kreslení moje značka
- hry zaměřené na posilování kamarádských vztahů a vzájemnou toleranci, spolupráci
- grafické listy k danému tématu
- zpěv známých dětských písniček, básničky a výtvarná činnost na dané téma
- vytváření podmínek pro volnou a spontánní hru
- osvojení správného stolování a hygieny
- činnosti zaměřené na rozvoj řečového projevu dětí – vyprávění, hodnocení (co se mi líbí, co mě zaujalo)
- povídání na téma počasí, co nás obklopuje
- barvy v přírodě
- pozorování podzimní přírody, zvířat, ptáků, ovoce, zeleniny – určování jejich vlastností, číselná řada, prostorové pojmy
- práce s obrázky (poznávání listnatých a jehličnatých stromů)
- podzimní výstavka, sběr přírodnin a hry s přírodninami
- napodobování větru, deště – nácvik nádechu a výdechu
- smyslové hry – např. “Ptáčku, jak zpíváš?”,
- třídění, porovnávání, poznávání, počítání přírodnin v lese
- vyprávění pohádek podle obrázků
- dramatizace jednoduchých pohádkových rolí
- grafomotorické cviky
- konstruktivní, námětové a společenské hry

Měsíc ZÁŘÍ – LISTOPAD

<u>Nabídka činností pro téma: svět plný barev</u>

Pozorování v přírodě, vycházky do okolí, hry pohybové, hudebně pohybové, pantomimické, námětové, rytmické, simulační, zobrazující, hra v roli, improvizace, hry s přírodními materiály, výtvarné a pracovní činnosti, zpěv, recitace, dramatizace…

<u>Pomůcky</u>

Knihy, encyklopedie, Orffovy nástroje, podzimní plody, listy, přírodní materiál, obrazový materiál, CD nahrávky, barvy, výtvarné potřeby

6.2 SVĚT S BÍLOU PEŘINKOU

Blok je zaměřen na poznávání a prožívání zimních svátků, naši osobnost, zemi, svět a vesmír. Využívány jsou metody prožitkového a projektové učení, s přibližováním českých lidových tradic, s posilováním rozvoje povědomí o důležitých lidských hodnotách – úcta, pokora, obdarování, sdílení, souznění a sounáležitosti se světem.

Vzdělávací záměry pro téma: svět s bílou peřinkou

Vánoce – řád světa přírody
Činnosti člověka – čím budu, co už umím – význam zimní přírody
Svět živočichů – ptáci, zvěř v zimě - lidské tělo, zdraví člověka
Naše země, svět a vesmír

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

- posilování přirozených poznávacích citů (zvídavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) - vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení - osvojení

- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

- rozvoj kooperativních dovedností - ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Konkretizované očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

Dítě a jeho psychika

- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem

Dítě a ten druhý

- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabším
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- spolupracovat s ostatními

Dítě a společnost

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či

agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat

Dítě a svět
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Vzdělávací nabídka:
- povídání o vánocích
- práce s příběhy, pohádkami
- říkadla a písně s vánoční tematikou – příprava vystoupení pro rodiče
- výtvarné práce na téma Vánoce
- zpěv koled a vánočních písní
- pečení a zdobení perníčků a vánočního cukroví
- výroba vánočních přání
- vánoční nadílka – nové hračky, pomůcky pod stromečkem
- vytváření podmínek pro spontánní hru
- grafické listy, básničky a písničky k danému tématu
- cviky pro správné držení těla
- hledání stejných hlásek – začátek, konec
- hry se sněhem
- sáňkování, bobování, klouzání, hry na sněhu a se sněhem
- výtvarné činnosti – stříhání, malba
- hry na povolání
- práce s globusem, encyklopedií
- rozhovory na téma lidé na zemi, země světa, co je to vesmír
- krmení zvířat nasbíranými podzimními plody

- chystání na masopust – tvořivost a kreativita
- masopust pohádkových bytostí – výroba masek, vyjádření hudby pohybem
- hry se stavebnicemi – konstrukce obydlí, mostů…
- kdo jsem a kdo tu žije se mnou? (povolání), námětové hry ze světa dospělých a jejich práce
- grafomotorika – uvolňovací cviky

Přibližná délka realizace, doporučené období k zařazení

Měsíc PROSINEC – ÚNOR

Nabídka činností pro téma: svět s bílou peřinkou

Hry pohybové, hudebně pohybové, pantomimické, námětové, rytmické, simulační, zobrazující, hra v roli a improvizace, výtvarné a pracovní činnosti, zpěv, práce ve skupinkách, projektové učení

Pomůcky

Koledy, suroviny na perníčky, přírodniny, výtvarné potřeby, kostýmy

6.3 SVĚT SE PROBOUZÍ

Východiskem pro téma přírodní cyklus, vznik a pomíjivost rostlin, význam hmyzu pro naši planetu a velikonoční svátky. K dispozici nám budou lidová říkadla, písničky a básničky o jaru, encyklopedie, experimenty, simulační zobrazující hry, pohybové a hudebně pohybové hry, bezprostřední osobní zkušenosti dětí. Využívány jsou metody prožitkového učení, výrazně je uplatněno experimentování.
Jde o vnímání aktuální situace v přírodě, když se blíží jaro, srovnávání zimního a jarního ročního období, uplatnění dětských poznatků a zkušeností při vyjadřování vlastních názorů, myšlenek, pocitů, nápadů, péče o zdraví, uvědomování si základních lidských potřeb – tepla, světla, pohybu…Rozvíjení vzájemné spolupráce dětí, rozvíjení smyslového vnímání – zraku, sluchu, hmatu, ovládání dechu, svalstva, držení těla, podporování zájmu o naučnou literaturu a poznání, posilování vlastní zodpovědnosti ve vztahu k přírodě a k životu na Zemi.

Vzdělávací záměry tématu SVĚT SE PROBOUZÍ

Svět rostlin, hmyzu a jeho význam - květiny, brouci, motýli
Tradice - velikonoce
Poznatky o přírodě na jaře, procesu pomíjivosti, o hmyzu
Svět rostlin - pěstování

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

- vytváření základů pro práci s informacemi

- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

- rozvoj kooperativních dovedností

- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Konkretizované očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou - vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu

Dítě a jeho psychika

- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své jméno
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

Dítě a ten druhý

- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- spolupracovat s ostatními
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Dítě a společnost

- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)

Dítě a svět

- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí - porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Vzdělávací nabídka:
- jak se chovat ve volné přírodě
- pozorování změn v přírodě (počasí, růst trávy, vůně květin, život hmyzu, včel, motýlů apod.)
- poznávání typických jarních znaků
- pěstování rostlin
- matematická představivost – malý, velký
- výtvarné práce s papírem – skládání, stříhání
- grafické listy, básničky a písničky k danému tématu
- tradice Velikonočních svátků
- velikonoční výzdoba školy a třídy
- malujeme vajíčka
- pozorujeme probouzející se přírodu
- poznáváme květiny a hmyz
- výroba dárků a přání pro maminky a babičky
- nácvik tanečků
- vycházky do lesa, zahrad a na louku
- společenské hry
- stavby z písku, tvořivé činnosti s hlínou a modelínou
- hry na školní zahradě
- děti a zvířátka – formy života, péče a vztah k živým tvorům
- uvolňující cvičení, pracovní listy
- pohybové hry k tématu, cvičení na udržení rovnováhy

Přibližná délka realizace, doporučené období k zařazení

Měsíc BŘEZEN - KVĚTEN

Nabídka činností pro téma: Svět se probouzí

Přímé pozorování při pobytu venku, pokusy, experimenty, projektoví učení, smyslové hry, hry pohybové a hudebně pohybové, hry v přírodě, kontaktní hry, pantomimické hry, námětové, rytmické, ozvěnové, simulační, zobrazující, výtvarné hry, pracovní činnosti, grafomotorická cvičení…

Pomůcky

Dostatečný prostor, encyklopedie, šátky, lana, švihadla, obrazový materiál, lupy, dětské hudební nástroje, barvy, výtvarné potřeby, zemina, semínka, nářadí

6.4 Svět zalitý sluncem

Jedná se o poslední blok školního roku, kterým s dětmi společně otvíráme léto. Je zaměřen na poznávání jednotlivých smyslů a živlů. Tento blok bude zaměřen především na pokusy, zkoumání, objevování.

Vzdělávací záměry tématu Svět zalitý sluncem
Poznatky o smyslech – zrak, sluch, chuť, hmat, čich
Poznatky o živlech – voda, oheň, vzduch, zvuk a jejich významu
Hry s vodou, větrem
pokusy

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí

- rozvoj a užívání všech smyslů

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie

- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)

- posilování přirozených poznávacích citů (zvídavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)

- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)

- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost

- rozvoj schopnosti sebeovládání

- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Konkretizované očekávané výstupy

Dítě a jeho tělo
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

Dítě a jeho psychika
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

Dítě a ten druhý
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Dítě a společnost
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

Dítě a svět

- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole - mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

Vzdělávací nabídka:

- spolupracujeme při pokusech– pomáháme si
- pravidla bezpečnosti
- zkoumání smyslů
- zkoumání, pozorování živlů
- poznáváme význam a druhy značek
- grafické listy, básničky a písničky k danému tématu
- školní výlet, rozhovory na téma bezpečnost
- zdravotně zaměřené cvičení – protahovací, vyrovnávací, dechové, relaxační
- hry na pískovišti
- hry s vodou
- hry na průlezkách, na dekách
- námětové hry podle výběru dětí
- opakování pohybových her

Přibližná délka realizace, doporučené období k zařazení

Měsíc KVĚTEN - ČERVEN

Nabídka činností pro téma: Svět zalitý sluncem

Hry na slunci, hry s vodou, hry s přírodninami, hra na pískovišti, námětové hry, pohybové hry, hry s míči, hra se švihadly, kresba křídou, ozvěnové hry, rytmické hry a taneční se zpěvem, výtvarné a pracovní činnosti, smyslové hry

Pomůcky:
Encyklopedie, přírodniny, výtvarný materiál, dětské hudební nástroje, deky, kbelíky, hrábě, švihadla, míče

7. Evaluace školy

7.1 Evaluační systém

- evaluace mateřské školy komplexní a je zaměřena na oblasti:
- naplňovaní cílů programu
- kvalita podmínek vzdělávání
- způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání
- práce pedagogů včetně jejich sebereflexe
- výsledky vzdělávání

7.2 Hodnocení dětí

Jedná se o evaluaci vzdělávacích výsledků. Sledujeme rozvoj a osobní vzdělávací pokroky u každého dítěte zvlášť a informace dokumentujeme. Pedagog dítě průběžně sleduje a vyhodnocuje individuální rozvoj. Hodnocení se provádí formou záznamu. Tyto písemné záznamy jsou důvěrné a jsou přístupné pouze pedagogům v mateřské škole, popř. rodičům.

7.3 Evaluace integrovaného bloku

- Co děti zaujalo:
- Co se naučily:
- Co se povedlo, co ne a proč:

DODATEK č.1

3.9. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a děti mimořádně nadaných

3.9.1 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Jsou respektovány individuální potřeby a možnosti dítěte. Vzhledem k tomu je naplňování cílů a záměrů ŠVP přizpůsobeno, aby maximálně dítěti vyhovovalo, a k tomu jsou přizpůsobovány i podmínky.

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami je věnována speciální pozornost. V první fázi je sestaven Plán pedagogické podpory, který vypracuje vedoucí učitelka a učitelka mateřské školy ve spolupráci s rodiči. Ten bude vyhodnocen po třech měsících a v případě potřeby bude navázána spolupráce se školským poradenským zařízením a na základě jejich doporučení se bude dále postupovat, případně bude sestaven individuální vzdělávací plán. Za sestavení individuálního vzdělávacího plánu odpovídá vedoucí učitelka mateřské školy a vypracovává jej ve spolupráci s učitelkou mateřské školy, školským poradenským zařízením a zákonnými zástupci dítěte. Individuální vzdělávací plán se vyhodnocuje jednou ročně. V průběhu jeho naplňování může být jeho obsah měněn či doplňován a to vždy ve spolupráci učitel, rodič a poradenské zařízení. Osobou zodpovědnou za komunikaci se školským poradenským zařízením je vedoucí učitelka. Pedagogičtí pracovníci spolupracují s rodiči a příslušnými odborníky. V problematice se sebevzdělávají.

3.9.2 Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

V případě zjištění mimořádných schopností je sestaven Plán pedagogické podpory a následně je navázána spolupráce se školským poradenským zařízením a postupuje se dle jejího doporučení. Pedagogové se v této problematice vzdělávají a snaží se do vzdělávání zařazovat takové metody a postupy, které rozvíjejí dovednosti a schopnosti nadaných dětí a zároveň je i umožňují identifikovat.

DODATEK č.2

Tento dodatek obsahově doplňuje platný ŠVP PV pro děti mladších 3 let v heterogenní třídě MŠ.

Snahou naší mateřské školy je začlenit tyto děti do vzdělávacího procesu. Všechny vzdělávací činnosti jsou přizpůsobeny věkovým specifikům těchto dětí. Zaměřujeme se na celkový rozvoj jejich osobnosti (jedná se o rozvoj hrubé a jemné motoriky, zrakového, sluchového a prostorového vnímání, paměti, řeči, fantazie, představivosti a dalších oblastí). Při vzdělávání 2 letých dětí vycházíme z toho, co dítě obklopuje a zná. Klademe důraz na spolupráci s rodinou. Naší snahou je, aby spolupráce byla co nejlepší a děti se v mateřské škole cítily spokojeně.

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsou zajištěna opatření týkající se bezpečnostních, hygienických, prostorových i materiálních podmínek, včetně přizpůsobení organizace vzdělávání.

V oblasti materiálních podmínek jsou doplněny stávající hračky, didaktické pomůcky, montessori pomůcky a vybavení pro děti ve věku od 2 do 3 let. Tyto hračky, pomůcky jsou pro děti volně dostupné. Máme přizpůsoben ergonomický nábytek. Prostředí poskytuje dostatečný, vzdušný prostor pro volný pohyb i hru dětí a zároveň bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne. Zařazujeme pravidelné rituály a při pobytu venku nejčastěji využíváme naši školní zahradu.